

Nova Prava

GLASILO NARODNEGA DELAVSTVA

Ne odlašati...

Na anketi, ki se je vršila pretekli teden na banski upravi, o vprašanju delavskih in nameščenskih zaslužkov v zvezi z naraščajočo draginjo, so zastopniki delodajalcev izjavili, da bo zbornica za Trgovino obrt in industrijo priporočila svojim pripadnikom, da v okviru stvarnih možnosti in upoštevajoč produkcijske razmere v posameznih podjetjih prilagodijo zaslužke svojim delavcem in nameščencem draginjskim razmeram, v kolikor to že niso storili. Nekaj dni po anketi je bilo javnosti priobčeno, da je zbornica TOI obljubljen priporočilo tudi poslala svojim pripadnikom.

Službeni zastopniki delodajalcev so priznali, da so mezde z ozirom na naraščajočo draginjo prenižke in da se morajo zvišati. O višini povška ni bilo govora. Uspeh ankete bi bil gotovo večji, če bi delodajalci tudi povedali, koliko so pripravljene zvišati mezde. Tega niso storili. Prepustili so posameznim podjetjem, da po svoji uvidevnosti zvišajo mezde.

Bojimo se, da ta uvidevnost delodajalcev ne bo posebno velika in da poziv zbornice TOI ne bo imel tistega uspeha kot ga bi delavstvo želelo. Ne bo drugega izhoda, da se bodo v teh izjemnih časih mezde uradno regulirale, kot se ne bo zajezilo preje draginje, dokler ne dobimo maksimalnih tržnih cen in zakonitih predpisov, ki točno predpisujejo trgovanje z živili.

Ni dovolj, če delodajalci povišajo mezde za nekaj odstotkov, pač samo zato, da se ne bo reklo, da na poziv svoje stanovske korporacije niso ničesar ukrenili. Povišanje mezd bi moralo biti v celoti odgovarjajoče draginji in bi se moralo avtomatično nadaljevati, kot bi rastla draginja. Ne samo to. Na anketi je bilo z uradnimi podatki ugotovljeno, da večina delavstva tudi pred nastopom draginje ni zaslužila eksistenčnega minimuma, in da zato ni aktužno samo povišanje plač zaradi draginje, ampak tudi zaradi tega, ker so že dosedanje mezde bile take, da tudi brez draginje delavstvo ni moglo živeti. Tudi k temeljni regulaciji vseh mezd se bo moralo pristopiti in vprašanje radikalno rešiti. Če se to ne bo zgodilo, se bodo gotovo pričela velika gibanja, katera pa v današnjih časih iz raznih razlogov gotovo niso zaželjena. Tudi ne more biti zaželeno, iz znanih razlogov, da bi bilo delavstvo nezadovoljno. Zato bo morala priti državna intervencija glede zvišanja plač delavcev še pred večjimi mezdinimi gibanji. Tako kot danes delavstvo ne more več živeti. Delodajalci bodo morali računati s tem, da toliko časa ne more biti govora o zbiranju obratnih rezerv in o dotiranju dividend, dokler ne bo dobilo delavstvo mezd, ki odgovarjajo vsaj eksistenčnemu minimumu.

Zdravstvena zaščita

Letos so stopili v veljavo novi rudarsko-policijski predpisi, katere je izdal minister za šume in rude, ki vsebujejo razna higijensko-tehnična določila za zaščito in zdravje rudarjev.

Vsak delavec mora biti, predno je zaposlen v rudniku, zdravniško preiskan. Delavec, ki je bolan, ali ki ima kakšno drugo telesno slabost, vsled katere bi bilo ogroženo zdravje ali življenje njega samega, ali drugih oseb, ne more biti zaposlen. Prav tako ne more biti v rudniku zaposlen delavec, ki je alkoholik. Če se pri delu razvija prah, ki lahko škoduje pljučem delavcev, potem se mora preprečiti razvijanje prahu, ali pa morajo dobiti delavci maske, ki naj jih zaščitijo, da ne bo prah ogrožal pljuč. Ako so oči delavcev ogrožene od odlomkov kamenja ali premoga, se morajo za-

ščititi z očali. Številni so predpisi, ki se nanašajo na razsvetljavo, posebno na razne svetilke (karbidne, acitilenske, bencinske itd.) in predpisi, ki se nanašajo na zračenje rudnika. Ako je toplota v jamah večja od 28° C se mora toplota dnevno meriti. Temperatura se meri v višini glave zaposlenih delavcev. V rudniku, kjer je toplota 30° Celzija in več, se smejo delavci zaposliti samo 6 ur dnevno. Prav tako se ne sme delavec zaposliti več kot 6 ur dnevno, če je ozračje v rudniku prenasršeno z vlažnim zrakom. Delavci, ki so bili zaposleni na vročih mestih rudnika, se ne smejo še isti dan zaposliti na hladnih mestih. Delavci, ki delajo v vročih mestih rudnika, se morajo mesečno izmenjati. Rudarsko-policijski predpisi imajo podrobna določila, kako se mora ravnati v rudni-

Ali se zavedamo?

Svet in človeški rod sta čudovito zagonetni uganki, katere pravo jedro ne more nihče jasno razložiti; kaj je v človeku še resnica, kultura in poštenost, kaj je laž, zloba, nasilnost? Kje je videti prave učinke toliko slavljenih in hvalljenih tisočletnih kultur in civilizacij? Kje so dobri, kje slabi ljudje? Ali niso odstranjene vse razlike med ljudmi, ali ne hodijo po svetu samo še slabi in krvoločni ljudje, polni sovraštva in medsebojnega zatiranja, brez ljubezni in spoštovanja? Ali ni postal gospodar vseh dejanj in nehanj samo še slepa in brezobzirna strast? Kje je videti blagodejne učinke večno lepih in večno resničnih naukov raznih cerkva in veroizpovedi? V svetu ne vidimo dobrih kristjanov, kar vidimo, je po svojih besedah in dejanjih med seboj enako, kot je enak dinar dinarju, čeprav se čuje, da so eni dobri, drugi slabi, eni demokratični in socialni, drugi neljudski, brezsrčni. Človeku se zdi, da so vse lepe besede o bratstvu, ljubezni, medsebojni pomoči, in o odpuščanju samo slepilo in mamilo za nevedno in naivno ljudstvo, samo krinka na obrazu, da moremo bolj nemoteno uganjati svoja zločinska dejanja in da moremo bolj uspešno izkoriščati lahkoverne ljudske množice, pred katerimi nimamo nobenega globekega, v srce zasidranega spoštovanja več. Zdi se nam, da vsepovsod razsaja sama nemoralna, laž, hinavščina, da je na prestol postavljena groba moč, da so odločilni in merodajni samo strankarski sklepi in naklepi, kot to radi trdimo za početje boljševiskih komunistov. V strahu gledamo, kaj bo s to ponosno stavbo človeške kulture, ako bodo v svetu zmagovali same satanske misli.

Večkrat se vprašamo, ali in kdaj in kako smo mi sami boljši, pravičnejši in poštenejši, manj strastni in bolj polni ljubezni in medsebojnih ozirov? Ali ni tudi v nas samih vse polno laži, prevare, zlobe, hinavščine, sovraštva, da ne moremo biti bratu brat in človeku sočlovek? Kaj sami storimo, da se v življenju približamo naukom velikih apostolov miru in ljubezni, velikim besedam Cerkev in papežev? Kje med nami svetijo veliki, na daleč vidni lepi vzgledi, ki naj nam bodo vodniki skozi temo današnjih dni? Pogosto se nam zdi, da smo v svoji notranjosti razdejani, da smo na dvoje razklani, da smo zdrknili navzdol, da v nas ni velikih misli, ki so sposobne ustvarjati velika in trajna dejanja v korist naroda in kulture. Zbegani smo, iščemo svetlo v temi, blodimo in delamo veliko napak, ki so na škodo naši narodni celoti, naši strnjnosti, našim vsenarodnim potrebam. Razbiti smo na drobce, ne čutimo v sebi veličine naše preteklosti in veličine nalog sedanjosti in potreb bodočnosti. Brskamo za lastnimi osebnimi koristmi kot, da je vsepovsod mir, da smo v varnem zaledju in da od nikoder na nas ne preže nevarnosti.

Oni, ki dejansko ljubi ubogi slovenski narod, ki je zaradi nsodepolnih napak svojih ljudi že mnogo trpel in veliko izgubil, je danes žalosten. Čitamo, kako se mali finski narod kot en mož uspešno brani pred navalom ogromno močnejšega sovražnika, Zakaj? Ker je narod enoten, ker se je strnil in združil, odložil dnevne razprtije, ker so vsi kot en mož prevzeli nase odgovornost za usodo naroda. Veliki francoski narod je v eno nepremagljivo skupnost združil vse svoje politične moči: ustvaril je vsenarodno vzajemnost. To je moral storiti številčno, gmotno in duhovno močan narod. V Angliji je opozicija tesno naslonjena na vlado, da ni nikogar, ki bi v resnih dneh slabil moči naroda in države. Danes je 25 let od velike zmage Srbov v svetovni vojni; ta zmaga je v marsičem odločila izid svetovne vojne. Kdo je zmagal? Strnjnost srbskih vrst, združitev vseh političnih sil naroda. Avstrija je v svetovni vojni podlegla. Zakaj? Med njenimi narodi ni bilo enotnosti, strjenosti, ni bilo skupne volje, ni bilo sodelovanja.

Naš čolniček je neznan. Morje je strašno razburkano. Bog zna, kako bo jutri razdivjano. Kako smo složni v tem čolničku? Ali se zavedamo, da bomo le složni in v bratski strjenosti čoln odvrnili od nevarnih pečin? Ali imamo jasne poglede na dogajanja okoli nas in ali prav precenimo svoje vrste in svojo moč.

—ec.

kih za primer reševanja, prve pomoči in kako morajo biti v rudnikih urejene slačilnice, pralnice, kopalnice, stranišča, pitna voda itd.

Rudarsko policijski predpisi določajo, kako mora biti za zdravje delavstva preskrbljeno tudi v topilnicah. Plini in pare, ki so škodljive za človeški organizem, se morajo stalno odvajati. Delavci, ki so zaposleni pri pečenju za topljenje rude (posebno svinca) morajo biti preskrbljeni z vsemi zaščitnimi sredstvi, kot z maskami, očali in oble-

ko, katere morajo nabaviti podjetja. V podjetjih, kjer je posebno nevarno delo zaradi plinov in visoke vročine se mora skrajšati delovni čas pod normalo.

Na splošno se v naših rudarskih obratih izvajajo rudarsko-policijski predpisi. Navzlic temu je pa potrebno, da se tudi delavstvo seznanja s predpisi in da potem v danem primeru odločno vztraja na tem, da se obratovanje vrši tako, da je njegovo zdravje v polni meri zaščiteno.

Skrb za izseljence

Občni zbor Narodno izseljeniškega odbora. Duhovna vez z našimi izseljenci in materialna pomoč

Pretekli teden se je vršil občni zbor Narodno izseljeniškega odbora v Ljubljani. V odboru je zastopana poleg drugih nacionalnih organizacij tudi Narodna strokovna zveza.

Vprašanju naših izseljencev moramo stalno posvečati največjo pažnjo. Silno bi v nacionalnem in socialnem pogledu pogrešili, če bi prepustili naše izseljence samim sebi.

Naša zemlja ne more preživeti vseh slovenskih delovnih rok. Naši delavci in kmetje so primorani iskati v tujini svoj kruh. Izseljenci so s svojimi zasluzki rešili gospodarskega propada nešteto slovenskih kmečkih domov in rešili neizbežnega stradanja zopet nadaljnjih nešteti slovenskih delavskih družin.

Zadnja leta je stalnejše in trajnejše izseljevanje skoraj onemogočeno. Posebno težko je naš delovni narod prizadet, ko se že skoraj cela tridesetletja ne more izseljevati v Združene države ameriške, kjer je naš človek doslej še najboljše zaslužil. Važen je problem, kam nam bo v bodočnosti omogočeno izseliti naše odvisne delovne moči, ki doma kruha ne morejo dobiti. V povojni dobi se je še največ naših ljudi izselilo v Francijo, Belgijo, Holandijo in Nemčijo, kjer tvorijo številne delavske kolonije. Naši delavci so zaposleni po večini pri težkih delih, ki zahtevajo mnogo telesnih naporov. Minuli so časi, ko so se izseljenci lahko vračali po nekaj letih dela v tujini v domovino z bogatimi prihranki. Danes so prihranki pri najtežjem delu zelo skromni in je navadno izseljenec že lahko zadovoljen, če zasluži toliko, da se v tujini preživi, domov pa pošlje toliko, kolikor potrebuje družina za najskromnejše vzdrževanje, če že družine izseljenec nima pri sebi.

Problem zase je izseljevanje sezonskih delavcev, ki so v zimskih mesecih doma, od spomladi do jeseni so pa zaposleni v tujini pri poljskih delih. V pretekli sezoni so se delavci zelo pritoževali, da svojih zaslužkov niso mogli v polni vrednosti poslati domov.

Skrbi izseljevanja ne moremo prepustiti samim prizadetim izseljencem. Za izseljence in njih usodo se mora zanimati ves narod in predvsem tudi vsi oni faktorji, ki so po svojem položaju in funkciji v stanju koristiti našim izseljencem. Stalno se mora proučevati vprašanje, kje so najboljše možnosti in pogoji za izselitev naših delovnih moči, ki doma ne morejo dobiti zaposlitve. Skrbeti je zato, da bodo delovne pogodbe v korist naših delavcev in da bo v pogledu socialnega zavarovanja vse poskrbljeno, da ne bodo oškodovani naši ljudje. Našim emigrantom se mora omogočiti, da lahko svoje prihranke pošljejo domov brez nevarnosti, da bi bili pri zamenjavi denarnih vrednot oškodovani.

In kar je najvažnejše: v najožjem duhovnem kontaktu moramo živeti z našimi izseljenci, da se bodo vedno zavedali, da so pripadniki slovenskega naroda. Z našimi izseljeniški učitelji, časopisi in knjigami moramo prepričati, da bi izseljeniške družine pozabile na svoj materin jezik, ali se drugače odtujile domovini.

Želimo, da bi Narodno-izseljeniški odbor imel mnogo uspehov pri svojem pomembnem delu. Na občnem zboru je bilo izrečene mnogo dobre volje, da se bo za naše izseljence vse storilo, kar je v sedanjih časih mogoče.

Dva in petdeset mrtvih

V zadnji številki «Delavskega zavarovanja» poroča OUZD, da je bilo v letu 1938. prijavljenih 2973 obratnih nezgod. Od ponesrečenec je postalo 12 % invalidov, katerih pridobitna zmožnost se je zmanjšala za več ko 10 %. Največ obratnih nezgod se zgodi med gozdni delavci, katerih se je ponesrečilo 800. Zidarjev se je ponesrečilo 357, kovinarjev 279 in tekstilnih delavcev 249. V kamnolomih, pri gradnji cest in železnic se je ponesrečilo 440 delavcev. V letu 1938. je bilo 52 delavskih življenj položeno na oltar dela. Ko opisuje «Delavsko zavarovanje» žrtve dela, pravi:

«Tiho in neopazno, nenadoma se je smrt pojavila zdaj v tovarni, zdaj na stavbi, tu na cesti, tam v gozdu in presekala delavcu nit življenja. Kosila je vse vprek, moške in ženske, samske in poročene, le v enem je izbirala: starcev ni marala, ampak je segala po mladih. Tam, kjer so najmanj mislili, jih je zalotila. Usnjarja je obesila na transmisijsko os, dvigalu na stavbi je prerezala žično vrv in s platformo vred je treščila v globino zidarja, prelomila je krožno žago in jo pognala žagarju v glavo, drvarju je zvalila na prsa izpod

žagano bukev, voznika je pahnila pod polno naložen voz tramov, utrujenega oglarja je na tleči kopi zazibala v sladek sen, iz katerega se ni več prebudil, na cesti je težaka, ki se je vračal z dela k svoji družini, pognala pod avto. Tako nam je smrt pobrala 52 delavcev, namesto njih pa nam je pustila v enem samem letu 66 vdov in sirot.»

Številke, ki jih objavlja OUZD o obratnih neizgodbah, so velike in prav posebno težka je ugotovitev, da je 52 delavcev pri delu celo izgubilo svoje življenje.

Mislimo, da bi se morala naša javnost bolj zanimati za nezgode v obratih in ni dovolj, da se le večje nezgode v časopisju opišejo le z namenom, da se priobčijo novice, ki naj zadovolje radovednost čitateljev. Pravilneje bi bilo, če bi se javnost pri vsaki nezgodi vprašala, kdo je nezgodo zakrivil in kako naj se za bodoče preprečijo žrtve, ki so padle v boju za napredek našega narodnega gospodarstva. Ne zanikamo, da se nezgode pripete tudi po krivdi delavstva samega, ker ni pazilo na varnostne naprave, ali je pa razmišljeno opravljalo delo, ki zahteva največjo pozor-

Razgled po svetu

Socialno - gospodarski:

Stavbena stroka

Delovno razmerje v stavbeni stroki skušajo novejši zakonodajci in kolektivne pogodbe urediti posebnosti, ki vladajo v stavbeni stroki in na značilnosti delovnega razmerja v tej stroki. Vremenske prilike imajo velik vpliv na zaslužek delavca, zaradi tega je treba, da stavbena podjetja tudi za čas neugodnih prilik delavcem zagotovijo minimalni dohodek. V naprednih državah skušajo to doseči v obliki kolektivnega zavarovanja vseh stavbenih podjetij za take slučaje. Gradbena dela se pogosto vrše daleč proč od ljudskih bivališč. Delavci hodijo po več ur daleč na delo. Ako oddaljenost presega odrejeno število kilometrov, imajo delavci v naprednih državah za vsak daljši kilometer po ta posebno doklado, ki narašča z oddaljenostjo. Ako ni mogoč dnevni povratek do stanovanja in mora delavec iskati zasilna stanovanja v bližini stavbišč, predvidevajo kolektivne pogodbe tudi posebno doklado za prenočišča. V Nemčiji znaša n. pr. taka doklada za bivanje pod šotori dnevno 30 pfenigov, v privatnih stanovanjih pa 50 pfenigov. V nekaterih kolektivnih pogodbah je predvidena posebna doklada za teden-ski povratek delavca k njegovi družini, ako je stanovanje oddaljeno od stavbišča več kot n. pr. 15 km. Po enoletni zaposlitvi pri istem delodajalcu priznavajo kolektivne pogodbe v primeru smrti družini posebno doklado v znesku enomesečnih mezdnih prejemkov umrlega. V slučaju bolezni prejema delavec plačo, vendar se mu hranarina od plače odtegne. Pri 5 letni zaposlitvi delavci običajno prejema polno plačo skozi 6 tednov. Od plače je odtegnjena hranarina.

Plačani dopusti

Plačani dopusti so postali v vseh državah redna pravna ustanova, ki je za vse delodajalce obvezna. Tozadevna zakonodaja se čimdalje bolj izpopolnjuje, istotako pa je tudi judikatura že dosegla lepo izpopolnitev pozitivne zakonodaje. Tako je pred kratkim neko delavsko sodišče v Nemčiji izreklo razsodbo, da plača za čas dopusta nima značaja mezde za storjeno delo, temveč je isto smatrati kot posebno odškodnino v svrhu, da delovni človek dobi priliko za utrditev svojih delovnih in odpornih sil. Zaradi tega je delavcu za čas dopusta za-branjeno, da stopi v drugo delovno razmerje, ali da tudi v svojem lastnem gospodarstvu ali gospodinjstvu vrši redna gospodinjska ali gospodarska dela. Dopust mora služiti izključno v svrhu odpočitka. Ako delavec to načelo prekrši, je službeno razmerje s prejšnjim delodajalcem razrešeno.

Vendar je pa tudi res, da se je večina nezgod pripetila zaradi vzrokov, na katere delavstvo ni imelo vpliva.

Politični:

Balkan

Sovjetska Rusija je trenutno zaposlena s Finsko. Ni pa daleč čas, ko bo Sovjetska Rusija osredotočila svojo akcijo na države, ki so grupirane okrog Črnega morja in izhoda skozi Dardanele. Za Finsko pride torej Balkan na vrsto.

Tudi zapadne velesile posvečajo balkanskemu problemu največjo pažnjo. Nedavno sklenjena pogodba s Turčijo dokazuje, da svojih računov ne bo sklepala na Balkanu le Sovjetska Rusija. Anglija in Francija imata velik interes, da vpliv Sovjetske Rusije na Balkanu in še posebej v Dardanelah ne bi bil odločilen.

Italija se je zelo trudila, da pod svojim vodstvom ustanovi nevtralni blok balkanskih držav. Italijanski načrt se do danes še ni uresničil, na eni strani zaradi posebne stališča, ki ga zavzema Italija v evropski politiki in na drugi strani vsled neporavnanih sporov med balkanskimi državami, ki preprečujejo, da bi se ustvaril blok solidarnosti in prijateljskega sožitja.

V neprijetnem položaju se nahaja predvsem Romunija, ki ima nerešenih kar troje mejnih problemov. Rusi zahtevajo od Romunije Besarabijo, Bolgari Dobrudžo in Madžari Transilvanijo. Za Romunijo je vprašanje Besarabije najkočljivejše. Verjetno je, da bi se Romunija že zdavnaj spoprijaznila z odločitvijo, da odstopi Besarabijo Rusiji nazaj, če ne bi nujno sledila tudi korektura meje napram Madžarski in Bolgariji. Današnja velika Romunija bi se pa po vseh teh korekturah skrčila na malo Romunijo pred letom 1914., kar pa Romunija gotovo ne želi. Sovjetska Rusija je pričela Romuniji že groziti in zahteva podobno nenapadalo pogodbu, kakor jo je sklenila z baltskimi državami. Seveda pa Sovjetska Rusija s svojimi zahtevami nasproti Romuniji ne bo mogla tako naglo in z uspehom nastopati, kakor je to storila na severu. Romunija vendarle ni tako osamljena — kakor pa so bile baltske države.

Italija se zelo zanima za sovjetske načrte na Balkanu. Ponovno se je v Rimu naglasilo, da bo šla Italija isto pot kakor v španskem primeru, če bo šla Sovjetska Rusija predaleč s svojim komunističnim vplivom na Balkanu. Če so angleške meje ob Reni, so italijanske meje ob Donavi in turške meje ob Dnjestrju. Preko teh meja sovjetski vpliv ne sme segati, tega mišljenja so ne samo v Rimu, ampak tudi v Ankari. Veliki fašistični svet v Rimu je objavil svoj sklep, «da vse, kar bi se moglo pripetiti v Podonavju, zanima Italijo, ker ima ona s tem delom Evrope skupne teritorialne in pomorske meje, potegnjene po priključitvi Albanije k Italiji.» Sklep fašističnega sveta je tudi za Sovjetsko Rusijo jasen...

TEKOM TEDNA

Če bi zamudili...

Zagrebska «Nova Riječ» razpravlja o perspektivah nevtralnih držav v sedanji vojni in o vprašanju, kako se nevtralne države rešijo vojne nevarnosti in kako bodo premagale težkoče, ki izvirajo iz njihovega položaja. Pri tem prihaja «Nova Riječ» do zaključka, da v vrsti ukrepov, katere podvzamejo, oziroma so dolžne podvzeti nevtralne države, je v prvi vrsti čvrsta priklenitev naroda na svojo vladno in državo. Narod je pridobiti, da je radevolje pripravljen vse žrtvovati za obrambo svoje države in za svojo svobodo. Na take žrtve je pa narod lahko pripravljen samo, če bo moralno in vojaško opremljen in če ima zaupanje v svoje vodstvo. Zato se prav v sedanjih časih države zelo prizadevajo, da rešijo pereča ekonomska, nacionalna, kulturna in socialna vprašanja. Prizadevajo si, da rešijo vprašanja, ki bi lahko oslabilo moralno in materialno pripravljenost države. Prav tako pospešeno dopolnjujejo svojo oborožitev. Zavedajo se, da bo njihova volja in svoboda veljala toliko, kolikor so v stanju, da jo tudi branijo. Mislimo, da s pravico rečemo: gorje onim, ki bi ta čas zamudili. Nihče jih ne bi smatral sigurnim kot prijatelje in nihče jih ne bi smatral nevarnim kot sovražnikom. In prav zato lahko postanejo plen onih, kateri bi potrebovali njihove teritorije in njihova bogastva...

— Župani slovenskih avtonomnih mest so zborovali v Celju in se posvetovali o ukrepih, ki bi jih morale mestne uprave izvesti proti naraščajoči draginji. Župani so se posvetovali tudi o tem, kako preskrbeti mesta z rezervno hrano. Mislimo, da bi morali župani razpravljati tudi o tem, kako bodo znižali pretirano visoke trošarine na življenjske potrebščine. V današnjih časih, ko konsumenti zaradi nizkih zaslužkov in draginje ne morejo zmagovati visokih cen, bi bila pač prva skrb avtonomnih mest, da odpravijo trošarine, ki so tudi eden izmed vzrokov, da so cene za živila previsoke.

— Iz indeksa, ki ga objavlja Narodna banka v Beogradu, je razvidno, da so skupni življenjski stroški narasli od avgusta na november za 10,04 %. Posamezne skupine življenjskih potrebščin pa izkazujejo naslednji dvig cen na drobno: prehrana za 6,4 %, od tega poljedelski proizvodi za 4,3 %, industrijski in obrtniški proizvodi za 6,7 %, kolonialni proizvodi za 21,9 %, nadalje obleka za 22,6 %, kurjava in razsvetljava za 8 % in razno za 13,8 %. Najbolj so torej narasli v ceni predmeti za obleko in kolonialni proizvodi, torej predmeti, katere moramo uvažati oziroma za katere moramo uvažati surovine iz prekmorskih držav.

— Česa predvsem manjka? Kakor zatrjujejo trgovci, je danes v državi kave samo še za nekaj tednov na zalogi. Pričakovati pa je, da bo med tem Narodna banka dala na razpolago že devize za nakup kave. Kava se je podražila za 80 %. Velika nevarnost je, da bodo morale tovarne za čokolado ustaviti svoje obratovanje, ker že dva meseca ni prišla v naša pristanišča nobena pošiljka kakava. Glede riža se je položaj zboljšal. Dobili smo večje pošiljke iz Italije in se vodijo pogajanja za nove nabave. Pomanjkanje bencina in tekočih goriv je tudi precejšnje. Pričakovati pa je, da bomo

po pravkar zaključenih trgovskih pogajanjih z Romunijo zopet preskrbljeni z zadostnimi količinami petroleja.

— Po uredbi o rezervni prehrani se mora vsako mesto založiti s primerno količino živil. Ljubljanska mestna uprava je že nakupila 87 vagonov pšenice, 6 vagonov soli, 1 vagon kavinih surogatov, 2 vagona žitne kave in pol drugi vagon jedilnega olja. Nadaljnji nakupi se izvrše postopoma. Ljubljana potrebuje za enomesečno prehrano svojega prebivalstva 255 vagonov pšenice, 15 vagonov olja in masti, 13 vagonov sladkorja, 6 vagonov soli, 5 vagonov kavinih surogatov in 46 vagonov fižola in čemena.

— Prenos kompetenc. Izšla je uredba o prenosu kompetenc na banovino Hrvatsko iz resora ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, ki določa, da poleg drugih poslov prehajajo na banovino Hrvatsko tudi zadnje vojnih invalidov. V kolikor se socialna politika nanaša na vso državo, se v smislu čl. 3 te uredbe pri ministrstvu za socialno politiko ustanavlja Svet za socialno politiko, ki bo dajal pobudo in mnenja za pravilno rešitev socialnih vprašanj. Posli samouprave, finančne in upravne narave, ki so doslej spadali v pristojnost osrednje uprave za posredovanje dela (Borze dela) in ki niso skupni, bodo zdaj prešli na glavno upravo v Zagrebu za banovino Hrvatsko, za Slovenijo na glavno upravo v Ljubljani, za vse druge banovine pa na glavno upravo v Beogradu. V pristojnosti osrednje uprave ostanejo še skupne zadeve, ki jih določi predsedstvo, v katerem so upravnik osrednje uprave ter upravniki glavnih uprav. Prenešeni so tudi vsi posli glede skrbstva za izseljence. Hrvatski ban ima tudi vrhovno nadzorstvo nad okrožnimi uradi, medtem ko se bo vprašanje nadzorstva nad Suzorjem še rešilo s posebno uredbo. Hrvatski ban bo nadzoroval tudi Pokojninski zavod za nameščence v Zagrebu.

— Zaposlenost v oktobru. V oktobru 1939 je imel OUZD zavarovanih povprečno 98.857 delavcev. V primerjavi z oktobrom 1938 je število zavarovancev nazadovalo za 3982 oseb. Ta konjunkturi padec zaposlenosti je prav posebno viden v naslednjih industrijah: pri gradnji nad zemljo (stavbarstvu) za 1281 delavcev, pri gozdno-žagarski industriji za 1261 delavcev, pri industriji kamenja in zemlje za 576 delavcev, pri industriji za predelovanje lesa za 403 delavce, pri industriji hrane in pijače za 305 delavcev itd. Pomembnejši konjunkturi napredek zaposlenosti pa sta izkazovali v tem mesecu le industriji: gradnje železnice, cest in vodnih zgradb za 1140 delavcev in javni promet za 524 delavcev. V sezijskem pogledu je celokupno članstvo OUZD nazadovalo za 2850 oseb. Občuten sezijski padec zaposlenosti so izkazale naslednje industrije: industrija kamenja in zemlje 740 delavcev, gozdno-žagarska industrija 536 delavcev, gradnje nad zemljo 479 delavcev, gostilne, kavarne in krčme (tujski promet) 354 delavcev itd. Posebnega sezijskega napredka zaposlenosti ni v tem mesecu izkazala nobena industrija.

— Pomanjkanje surovin za industrijo mila je vedno bolj občutnejše. Za produkcijo mila smo do sedaj potrebovali letno iz inozemstva okrog 650 vagonov loja in okrog 350 vagonov kokosovega olja in kopre. Ker pri nas ni organizirano zbiranje mastnih odpadkov, pridobivamo tudi zelo malo industrijske masti.

Kako bomo volili?

Volitve se bodo vršile s svobodnim, splošnim, enakim, neposrednim in tainim glasovanjem. Načrt uredbe je že gotov

Vršilo se je več sej ministrskega sveta, na katerih se je razpravljalo o političnih zakonih, ki naj v najkrajšem času izidejo. Posebno se je obravnaval načrt uredbe za volitve narodnih poslancev. Načrt uredbe je v načelu sprejet. Kolikor je znano, vsebuje uredba v splošnem to-le:

Volitve se bodo vršile s svobodnim, splošnim, enakim, neposrednim in tainim glasovanjem. Volitve se vrše na nedeljo. Skupščina se sestane vsako leto 20. oktobra v Beogradu, v kakšnem drugem mestu pa samo v primeru vojne ali pa iz kakega važnega razloga. Mandat narodnih poslancev traja štiri leta. Dan volitev določi vlada.

Volitve poslancev se vrše po volilnih okrožjih. Volilna okrožja bo s posebno uredbo določil ministrski svet. S posebno uredbo bo določeno tudi število poslancev, ki jih izvoli posamezno volilno okrožje. Volilno okrožje ne bo moglo imeti manj od 360 tisoč in ne več kakor 440 tisoč prebivalcev po zadnjem ljudskem štetju. Področja Beograd, Zagreb in Ljubljana sestavljajo posebna volilna okrožja. Poslanca izvoli vsakih 40 tisoč prebivalcev. Če bo pa višek prebivalstva večje od 25 tisoč, se bo v tem primeru izvolil še en poslanec. Vsako volilno okrožje bo razdeljeno na toliko volilnih okrajev, kolikor poslancev voli dotično okrožje.

Načrt uredbe predvideva državne in okrožne liste. Državno listo mora podpisati pet predlagateljev in mora na državni listi kandidirati najmanj deset nosilcev okrožnih kandidatnih list. Okrožno kandidatno listo mora podpisati najmanj sto volilcev.

Na enem volišču ne sme znašati število volilcev več kakor 800. Praviloma je volišče na sedežu občine. Voli se s kroglicami.

Volilno pravico ima vsak jugoslovanski državljani, ki je izpolnil 21. leto starosti. Aktivna vojska seveda ne voli.

Mezdna gibanja

Rudarska stroka

Že zadnjič smo poročali, da so strokovne organizacije preko Delavske zbornice vložile na TPD po čl. 26 kolektivne pogodbe posebno vlogo, na podlagi katere smo zaprosili, da se čimprej prične razgovori zaradi zvišanja delavskih mezd. TPD je prvotno na to vlogo odgovorila negativno, češ da niso podani zadostni razlogi po čl. 26. Naposled pa je prišlo od Narodne banke statistično poročilo, v katerem se je izkazalo, da je draginja porastla preko 6 točk in zato je TPD sporočila Delavski zbornici in strokovnim organizacijam, da se bodo vršili razgovori v torek dne 12. t. m.

V ponedeljek popoldne pa je Delavska zbornica pozvala zastopnike strokovnih organizacij na poseben razgovor, kjer se je sklenilo, da se bo pri TPD zahtevalo naslednje:

1. Da dá družba vsemu delavstvu TPD draginjsko doklado.
2. Ta doklada naj se dá v višini 15%.
3. Vsi delavci TPD naj dobijo enako doklado.
4. Delavstvo pa naj prejme to že za 1. november.

Dalje je bilo sklenjeno, da se bo govorilo še o § 221. o. z., 219. o. z. in 1054 b) drž. zak., o vajeniškem vpraša-

Poslanec je lahko vsak državljani, ki ima volilno pravico in če je star 30 let. Aktivni državni, banovinski, mestni in občinski uradniki ne morejo kandidirati.

Za določitev volilnega rezultata v okrožju velja načelo prostega količnika. Število vseh v okrožju oddanih glasov deljeno s številom mandatov, dá količnik. Kolikor takih količnikov ima vsaka lista, toliko dobi v okrožju mandatov. Ostanek na glasovih vsake okrožne liste se prišteje njeni državni listi, za katero se potem seveda računa količnik znova na podlagi skupnega rezultata iz vseh okrožij, v katerih je prizadeta državna lista imela svoje kandidature. Ta sistem predvideva torej dva skrutinija.

Proti novemu volilnemu redu se je pojavilo polno pomislekov. Iz vladnih krogov se poroča, da bo tudi opozicija zaslišana, da pove svoje mišljenje glede volilnega reda, preden bo volilni red uzakonjen. Seveda bi taka konsultacija imela smisel le pod pogojem, če bi se spreminjevalni predlogi opozicije tudi upoštevali. Načrt volilnega zakona bi se moral javno objaviti, da bi bila mogoča tudi javna diskusija. Če hočemo v državo uvesti demokracijo in politične svoboščine, potem moramo dobiti že tak volilni red, ki ne bo prikrojen samo za oblastnike, ampak bo omogočil izraz prave narodove volje.

Nerazčiščeno je še vedno vprašanje, kdaj se bodo volitve vršile. Prvotno se je poročalo, da je razpis volitev zelo aktualen, ker že ministrski svet razpravlja o volilnem redu. Sedaj se pa iz vladnih krogov poudarja, da s tem, če bo volilni red v vladi sprejet, še ni rečeno, da bodo razpisane tudi volitve. Očividno se uveljavljajo težnje, da se pred volitvami dokončno izvrši reorganizacija države, da se tako iz volilne borbe izločijo vprašanja, ki bi ustvarila sedanjemu režimu nezaželena politična opredeljenja.

nju pri TPD ter slednjič o božičnici, katero naj delavstvo prejme.

V torek dne 12. t. m. pa so se vršili razgovori in je prišlo do zaključka in podpisa dodatka h kolektivni pogodbi. Delavstvo je dobilo 8 % poviška na bruto zaslužek, ki se bo izplačeval na vsako izplačilno perijodo. III., IV. in V. kategoriji pa se je povišala tudi urna mezda za 50 par.

Delavstvo apnenice je dobilo prav tako 8 % poviška na bruto zaslužek, III. in IV. kategoriji pa se je zvišala plača za 50 par. To je uspeh vsega mezdne gibanja TPD.

V naslednjem pa prinašamo II. dodatek h kolektivni pogodbi, kakor je bil pri pogajanjih sprejet:

«§ 3. kolektivne pogodbe se spremeni in se glasi:

Temeljne mezde prejemaajo vsi delavci, katerih delo se ne odškoduje v skladu.

Temeljne mezde so naslednje: I. kategorija din 41,75, II. kategorija dinarjev 36,50, III. kategorija din 32,—, IV. kategorija din 28,25, V. kategorija din 21,50.

V kolektivno pogodbo se doda pod «V. Doklade» še nova določba:

§ 8 a. S 1. decembrom 1939 se uvede posebna doklada za vse delavstvo in za vajence v višini 8 % bruto zaslužka. Te doklade se bodo izplačevale z red-

nim zaslužkom na ta način, da se tem zaslužkom doda še povečanje v izmeri 8 %.

§ 26. se menja in se glasi:

«Pogodba, sklenjena dne 6. aprila 1938, dalje dodatek z dne 31. maja 1939 in današnji dodatek II. so neodpovedljivi do 31. maja 1940. Po izteku tega roka se morejo obojestransko odpovedati na štiri mesece.

Ako bi se za čas trajanja pogodbe draginske razmere toliko spremenile, da se indeks Narodne banke za cene na malo v Ljubljani spremeni za šest ali več točk, kakor je znašal 1. decembra 1939 (indeks za november 1939), ima vsaka pogodbeni stranka pravico zahtevati pogajanja za revizijo te pogodbe. Ta pogajanja se morajo pričeti najdalje v roku 14 dni po stavljeni zahtevi. Ako se pogajanja v roku od 14 dni ne bi pričela ali se v roku od nadaljnjih osem dni ne bi dosegel sporazum, je vsaka pogodbenih strank upravičena, pogodbo odpovedati s 30-dnevni rokom.

Opoved se mora izvršiti pisмено s priporočenim pismom, naslovljenim na Trboveljsko premogokopno družbo odnošno na II. skupino Rudarske zadruga in podpisane delavske organizacije.»

Z zapisnikom z dne 12. decembra 1939 so pa bile med Trboveljsko premogokopno družbo in zastopniki delavskih organizacij urejene mezdne razmere delavstva v apnenicah TPD.

Kolektivna pogodba z dne 6. aprila 1938 in spremembe, vsebovane v zapisniku o mezdni razpravi z dne 31. maja 1939 ostanejo v veljavi s sledečimi spremembami: V § 2. (dnevne mezde znašajo): I. kategorija din 34.50, II. kategorija din 31.25, III. kategorija dinarjev 29.25, IV. kategorija din 23.50.

Na kraju paragrafa se doda še naslednja nova določba:

S 1. decembrom 1939 se uvede posebna doklada za vse delavstvo in za vajence v višini 8 % brutto zaslužka. Te doklade se bodo izplačevale z rednim zaslužkom na ta način, da se tem zaslužkom doda še povečanje v izmeri 8 %.

§ 12. kolektivne pogodbe, glede odpovedi kolektivne pogodbe, zapisnik z dne 21. maja 1939 glede odpovedi, se spremeni analogno kakor v II. dodatku kolektivne pogodbe rudarskega delavstva.

Papirna stroka

Kakor smo že poročali, je delavstvo papirne stroke v mezdnem gibanju in je glede na porast draginje predložilo podjetju v Vevčah-Goričanah posebno vlogo. Glede na to vlogo so se vršili prvi razgovori 11. t. m. v Vevčah, pri katerih so sodelovale vse štiri organizacije. Delavstvo je zahtevalo, da se zvišajo mezde sorazmerno s porastom draginje. Delavstvo odklanja draginske doklade in je zahtevalo, da se zvišajo temeljne mezde. Podjetje je ponudilo 10 % ni povišek, toda ne temeljnih mezd, temveč, da bi se to izrazilo v posebni draginski dokladi. Delavstvo pa je zahtevalo 25 % in to na temeljne mezde.

Po razpravi in odklonilnem stališču podjetja je delavstvo naposled stavilo zahtevo, naj se zvišajo temeljne mezde za din 1.— na uro. Iz razgovorov pa je razvidno, da bi bilo podjetje pripravljeno plačati 30 par poviška na uro. Razgovori so se prekinili in so se nadaljevali v četrtek.

O nadaljnjem bomo poročali že v prihodnji številki.

morajo biti vedno zvezde vodnice vsaki organizaciji. Brez reda in smisla za strokovno stanovske interese ni nikjer napredka.

Mežica

V nedeljo dne 17. decembra 1939 bo prosvetni odsek naše podružnice vpriporil burko «O joj, štoklja». Predstava se bo vršila ob 15. uri v dvorani gostilne g. Tofa.

Vse tovariše kakor tudi ostalo občinstvo vljudno vabimo, da se v čim večjem številu odzovejo in prisostvujejo predstavi, na kateri se boste dve uri lepo zabavali in nasmejali.

Loke-Zagorje

Te dni obhaja 75 letnico svojega življenja g. dr. Tomo Zarnik. To je jubilej, katerega n. pr. delavstvo nikakor ne more prezreti, saj je bil on ustanovitelj in prvi voditelj narodnega delavstva v zagorski dolini. Leta 1918. so bili zelo burni časi za narodno delavstvo, saj je bilo povečini delavstvo pod različnimi vplivi in demagogi, ki so narodno delavstvo zastrupljali. Le malo je bilo tistih, ki so smatrali, da bi bilo nujno potrebno, da se ustanovi narodno delavska organizacija, t. j. Narodna strokovna zveza, katera bi morala izvršiti svojo težko nalogo teh burnih časov. Ker je bilo le malo teh ljudi, se ni vedelo, kdo bi prevzel vodstvo. Zato so sklenili delavci, da bodo zakrosili g. dr. Toma Zarnika, ki je bil takrat zdravnik Bratovske skladišnice, da bi bil on duševni vodja in tisti, ki bi dal delavstvu vso oporo za uspešno delo na socialnem, gospodarskem in strokovnem polju. G. dr. Tomo Zarnik se tega ni ustrašil in je z veseljem sprejel vodstvo organizacije v svoje roke ter jo je z uspehom in vzorno vodil toliko časa, dokler se niso vzgojili delavci sami, ki so potem prevzeli organizacijo v svoje roke.

Požrtvovalno delo našega jubilanta je rodilo lepe uspehe in zrastle je močna organizacija narodnega delavstva, ki stanovitno raste še naprej. Kmalu po ustanovitvi zagorske podružnice se je pokazala potreba po samostojni podružnici v Lokah, katere so oddaljene uro hoda od Zagorja. Tako se je tudi na Lokah ustanovila podružnica narodnega delavstva, ki je vedno uspešno delovala v korist vsega narodnega delavstva in se je izkazala kot ena najbolj delavnih podružnic.

Naš jubilar je dobro vedel, da je edino pravilno, da vse to napreduje počasi, da se tako lahko zgradijo trdni in močni temelji, ki jih ne poruši vsaka zmešnjava. Tako se je tudi zgodilo in zato smo danes lahko ponosni na podružnici v Lokah in Zagorju in se imamo v prvi vrsti zahvaliti za uspeh in napredek našemu prvemu voditelju, današnjemu jublantu.

Današnji jubilar je bil velik dobitnik, ki je povsem razumel malega človeka, dobrodušnik vseh kulturnih, narodnih, socialnih društev, poznan po Sloveniji tudi kot zelo dober zdravnik. Posebno v časti ima pa jubilanta delavstvo, za katerega je storil veliko dobrega. Pri vsaki priliki je dobro razumel delavsko dušo in ji skušal pomagati v vsakem oziru.

Vse narodno delavstvo želi ob tej priliki jublantu, da bi ostal zdrav in zadovoljen še mnogo let med nami!

Jesenice

V nedeljo dne 3. t. m. se je vršilo javno žensko zborovanje, ki je bilo dobro obiskano. Na zborovanju je govorila ga. Hočevarjeva, zastopnica Jugo-

slovanske ženske zveze, sekcija Ljubljana. Zborovanje je vodila predsednica tukajšnje «Zveze narodnih žena in deklet», na katerem se je obravnavalo vprašanje ženske volilne pravice. Sprejeta je bila tudi posebna resolucija, ki je bila odposlana na merodajna mesta.

*

Delavske strokovne organizacije so se posvetovalle zaradi spremembe, ki je nastala s porastom draginje. Sklenjeno je bilo, da morajo organizacije tudi tu storiti vse, da se zaščiti delavstvo. Strokovne organizacije, t. j. JSZ, NSZ, SMRJ in ZDZ z Jesenic in Javornika, so sklicale za v nedeljo dne 17. decembra t. l. ob 9. uri dop. v prostorih Delavskega doma na Savi javno delavsko zborovanje z naslednjim dnevnim redom: 1. Položaj delavstva z ozirom na naraščajočo draginjo, 2. Naši predlogi pri KID. Na tem zborovanju bodo poročali zastopniki vseh organizacij. Dolžnost vsega delavstva pa je, da se tega zborovanja udeležijo v čim večjem številu.

*

V soboto dne 16. t. m. bo Narodna strokovna zveza na Jesenicah priredila tovariški večer, ki se bo vršil v naših društvenih prostorih in pri katerem bo sodeloval naš tamburaški zbor. Vse tovariše vabimo na ta tovariški večer.

Ljubljana

Lepo uspela akademija Zveze gospodinjstev pomočnic. Na praznik 8. decembra popoldne so priredile v dvorani Delavske zbornice gospodinske pomočnice svojo akademijo in dokazale, da zmerejo pomočnice še kaj več, nego samo težko delati. Človeku se zdi naravnost neverjetno, kje in kdaj so se mogle gospodinske pomočnice pripraviti za ta lep nastop. Že več tednov prej so pod vodstvom g. Šorna ob sredah, petkih in nedeljah popoldne marljivo študirale Lahovo dvodejanko «Ujeti ptiček» in deklamacije. Nastop je pokazal, da ni bil njih trud zaman, zakaj vse točke so bile izvajane naravnost vzorno. Pod vodstvom g. Lojzeta Karmelja je sodeloval tudi tamburaški zbor NSZ, naštudival pa je tudi z gospodinjstvi pomočnicami lepo dve pevski točki, h kateremu uspehu mu je samo čestitati. — Dvorana Delavske zbornice je bila prilično zasedena, pogrešali smo le tistih «gospa», katerim gospodinske pomočnice žrtvujejo največ, da ne rečemo vseh svojih moči. Prav bi bilo, da bi jim vsaj enkrat v letu dale priznanje s tem, da bi posetile prireditelje, katero so same tako vzorno priredile. Gospodinske pomočnice, le tako naprej!

Ali že veste?

— da na Angleškem, kjer je preko dva milijona delavcev organiziranih, nima komunistična stranka več kakor štiri tisoč članov in da se je to število še zmanjšalo, ko je tajnik komunistične stranke s svojimi ožjimi pristaši izstopil iz stranke, ko je bil sklenjen nemško-ruski pakt;

— da je v Zagrebu 10.000 hiš, ki so bile zgrajene brez staubenega dovoljenja, da stanuje v teh hišah 70.000 do 80.000 prebivalcev in da so te hiše stale okrog pol milijarde dinarjev;

— da stane en torpedni izstrelek 750.000 dinarjev in da lahko potopi ladjo kot Royal Oak, ki stane pol milijarde dinarjev;

— da je v Loovu, glavnem mestu Zapadne Ukrajine, samo 15 % Ukrajincev in da v sedanjem glavnem mestu Litve ni niti 5 % Litvancev;

Iz naših delavskih krajev

Maribor

Veliko zborovanje mariborskega delavstva.

Težke razmere, v katerih živi mariborsko delavstvo, so dale pobudo Narodni strokovni zvezi, Strokovni komisiji in Jugoslovanski strokovni zvezi, da so sklicale v nedeljo 10. t. m. veliko zborovanje delavstva v Sokolsko dvorano na Aleksandrovi cesti.

Velika dvorana Sokolskega doma je bila nabito polna zborovalcev in so delavci tako dokazali, da se zavedajo resnosti časa. Zborovanje je otvoril tovariš Zidanšek, ki je pozdravil navzoče in pojasnil pomen zborovanja. Za njim je govoril strokovni tajnik tovariš Vidovič, ki je v jedrnatih besedah orisal težak gospodarski položaj delavstva in nameščenstva v Mariboru in vzroke, ki so privedli delovno ljudstvo v ta položaj. Svoj govor je končal z zahtevo, da je treba takoj ukreniti potrebno, da se zajezi draginja in delavstvu in nameščenstvu zvišajo plače, ki naj mu omogočijo človeka dostojno življenje. Za njim je govoril tajnik tovariš Kravos, ki je obravnaval vprašanje delavskih socialnih institucij in energično zahteval, da se vrne delavstvu, kar je njegovega. Delavske institucije, predvsem Delavska zbornica, v katero plačujejo samo delavci, naj se vrne delavstvu. Ono samo ima voditi in upravljati lastne institucije. Kot tretji govornik je nastopil tajnik tovariš Pestotnik, ki je razpravljal o delavski socialni politiki in orisal razmere v mariborskih tovarnah, kjer se grobo kršijo vsezakoni te določbe in delavstvo izigrava in izkorišča. Zadnji je

govoril tajnik tov. Hrovat, ki je stavil zahtevo, naj se brezposelnim posveti večja pažnja in uvede obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti, kajti sedanje miloščine, ki jih delavstvo v času brezposelnosti dobi, so sramotne in ponižujoče. Tudi je zahteval, naj se vse sezonsko delavstvo izenači z ostalimi delavci, ker prav tako plačuje vse prispevke v delavske institucije.

Zborovanje, ki je trajalo nad dve uri, je zaključil tov. Zidanšek s konstatacijo, da je dolžnost delavstva, da se oklene svobodnih strokovnih organizacij, ki so že nešteto krat pokazale, da korakajo sicer ločeno, a se v času potrebe znajdejo na isti poti.

Ribnica

V nedeljo dne 10. decembra t. l. se je vršila širša odborova seja podružnice v Ribnici, na kateri so posamezni društveni funkcionarji podali poročila o položaju delavstva v ondodnih tovarnah. Razčistila so se tudi nekatera notranja sporna vprašanja, vsled katerih je bilo delovanje podružnice nekoliko zaostalo. Sedaj upamo, da bo podružnica zopet začela delovati z isto vnemo, kakor pretečeno leto in da bo članstvo zopet izpolnjevalo svoje obveznosti do podružnice in do centrale. Situacijsko poročilo o položaju delavstva je podal zastopnik centrale tov. Ambrožič, ki je bilo sprejeto z odobravanjem. Napravili so se še nekateri podrobni zaključki, ki bodo spravili podružnico zopet v normalno delovanje. V najkrajšem času se bo vršil redni občni zbor, na katerem bodo podali odborniki podrobnejša poročila. Discipliniranost, volja do dela in poštenost